

VRAK-info

2004 – nummer 3

september – oktober - november
(driemaandelijks)

VRAK-rekening: 001-1281217-20
v.u.: Jan Hellebaut, Patriottenstraat 27, 2600 Berchem

Geen geld voor geweld

VRAK – AKtie VRedesbelasting
Patriottenstraat 27, 2600 Berchem

Tel.: 03/281 68 39; Fax: 03/281 68 79; E-mail: vrak@advalvas.be;
Website: surf.to/vrak

Onze Conferentie: een succes!

We kijken met grote tevredenheid terug op de Tiende Internationale Conferentie van Oorlogsbelastingweigeraars en Campagnes voor Vredesbelasting (Brussel, 8-11 juli), georganiseerd door VRAK en de Contribuables pour la Paix. De enthousiaste deelnemers waren het eens over de prima organisatie, de goede sfeer, het grote belang van de behandelde thema's en het hoge niveau van de discussies.

v.l.n.r.: Michael Badasu (Ghana), Dirk Panhuis (VRAK), Arya Bhardwaj (India), Ricardo Esquivia (Colombia)

De 73 deelnemers kwamen uit dertien landen: Duitsland (29), V.S. (14), België (10), Nederland (5), Canada (4), Groot Britannië (3), Noorwegen (2), en telkens één uit Spanje, Zwitserland, Denemarken, Colombia, Ghana en India. We misten in het bijzonder een flinke delegatie uit Italië en Spanje, waar toch sterke nationale en lokale bewegingen van oorlogsbelastingweigering bestaan. Vier belangstellenden uit Bangladesh, Ghana en Nigeria konden geen visum krijgen. Tijdens de conferentie werden het Engels, Duits en Spaans gebruikt als voertalen. Twee voltijdse en zeven deeltijdse beroepstolken zorgden voor simultaanvertaling.

“Een andere wereld is mogelijk”

Het programma omvatte plenaire vergaderingen, werkgroepen en een slotvergadering. De heldere inleiding over “Andersglobalisten” door de Vlaamse journalist John Van Daele en de daarop volgende discussie waren iets nieuws in de geschiedenis van de conferenties, maar veel deelnemers bleken goed op de hoogte te zijn en zelf actief mee te doen aan die beweging. Een daarop aansluitende werkgroep riep op om er een geweldloze levensstijl op na te houden met respect voor mens en natuur. Ook behoren onze bewegingen present te zijn op de komende mondiale, regionale en nationale bijeenkomsten van het WSF (World Social Forum) om coalities te smeden en om aandacht te vragen voor de band tussen (belasting)geld en een rechtvaardige wereld in het algemeen en het thema oorlogsbelasting-vredesbelasting in het bijzonder.

het Zuiden

In een panelgesprek “Stemmen uit het Zuiden” hoorden we een bijdrage van Ricardo Esquivia, een Colombiaanse jurist, voorvechter van gewetensbezwaarden tegen militaire dienst, en actieve bemiddelaar tussen vechtende partijen in dat door geweld en oorlog verscheurde land. Ook daar worden belastingen geheven voor oorlog (al betaalt niet iedereen belastingen), maar nog erger is dat de oorlog daar wordt gefinancierd met buitenlands belastinggeld, namelijk het geld van de Amerikaanse belastingbetalers! Die geldstromen voor oorlog en de zogenaamde oorlog tegen drugs moeten beter in kaart worden gebracht en gepubliceerd. Er is afgesproken dat een internationaal comité zich zal inzetten voor een dergelijke research over Colombia.

Michael Badasu uit Ghana schetste een beeld van de armoede in zijn land door een verkeerd gebruik van het belastinggeld, al is Ghana een van de weinige landen in West-Afrika waar geen oorlog woedt. Als predikant van een Mennonietenkerk werkt hij veel aan opleidings- en verzoeningsprogramma's voor jongeren.

Arya Bhardwaj (van de organisatie Gandhi-in-Action in New Delhi, India) vertelde over de spanningen tussen India en Pakistan, en hoe hij en andere volgelingen van Gandhi geweldloze benaderingen aan politici voorhouden en aanleren aan vormingswerkers.

Werkgroepen

De 13 werkgroepen waren uitstekend voorbereid/geleid door de respectieve begeleiders. Iedereen kon drie werkgroepen meemaken. De notulisten van elke werkgroep zullen ons een weerslag van ongeveer één bladzijde bezorgen (of hebben dat reeds gedaan) voor publicatie in het uiteindelijke conferentieverslag, dat kan worden besteld bij VRAK vóór 30 september (zie Berichten).

De eerste reeks van 3 geanimeerde werkgroepen ging over strategieën: “Strategieën en tactieken van de nationale bewegingen”, “Vormen van actie en uitwisseling van ervaringen”, “Een andere wereld is mogelijk: allianties tussen de mondiale geweldloze bewegingen en de bewegingen voor oorlogsbelastingweigering en voor vredesbelasting”.

De volgende reeks van 4 werkgroepen behandelde lobbywerk: lobbytechnieken, ervaringen in dialoog met de regering, gebruikte argumenten en tegenargumenten, communicatie met pers en publiek. Deze sessies waren voorbereid door ervaren lobbyisten uit de V.S., Groot Britannië en België. Ze werden dan ook zeer op prijs gesteld door de deelnemers: de morele/inhoudelijke adviezen en praktische tips vormden vooral voor de nieuwelingen een hele openbaring en een vertrouwenwekkende stimulans.

Twee werkgroepen vielen onder het derde thema: internationaal.

De vertegenwoordiger van Conscience and Peace Tax International (CPTI) legde uit welke activiteiten op het gebied van gewetensbezwaren tegen militaire dienst en militaire belasting worden verricht bij de UNO in New York en Genève, vooral bij de Commissie voor de Mensenrechten; vertegenwoordigers van de Quaker Council on European Affairs (QCEA) te Brussel bespraken met de deelnemers hun plannen voor een hernieuwd initiatief op het vlak van gewetensbezwaar tegen militaire belasting bij de Raad van Europa in Straatsburg.

De werkgroep "Alternatieve vormen van veiligheid: wat willen we eigenlijk?" zette ons aan de inspanningen op het gebied van positieve benaderingen verder te zetten: de vredesbeweging moet een positieve en geweldloze benadering voor conflicthantering aanbieden aan publiek en politiek om hen te kunnen overtuigen om het militaire geweld op te geven.

De laatste reeks werkgroepen was nogal gevarieerd.

In "Kerken en religieuze bewegingen" ging men na welke verdere stappen er kunnen worden gezet om kerken nauwer bij ons gewetensbezwaar te betrekken.

In "Rechtszaken" hoorden we over de laatste evoluties in een aantal rechtszaken, over de noodzaak om rechters echt tot een uitspraak ten gronde over het gewetensbezwaar te doen komen, en over interessante mogelijkheden om de bestaande jurisprudentie en argumenten op een grondige en wetenschappelijke wijze te laten onderzoeken.

"Bevorderen van een cultuur van vrede en geweldloosheid door opvoeding" gaf een aantal didactische tips voor al wie met opvoeding bezig is.

"Vrouwen werken aan een cultuur van vrede en geweldloosheid" besprak de concrete werking van een school in Ghana en de start van een vrouwengroep voor vrede in Ghana.

Om af te sluiten

Op de slotbijeenkomst op zondagvoormiddag werden een aantal comités gevormd om een aantal beslissingen op te volgen. Een betere overlegprocedure tussen de tweejaarlijkse conferenties dringt zich namelijk op.

Noteren we nog de tweejaarlijkse algemene vergadering van Conscience and Peace Tax International (CPTI), een culturele avond (met sketches, zang, voordrachten en spelen), een eredienst, een facultatieve uitstap op zondagnamiddag in de Marollen.

Op maandag en dinsdag (12 en 13 juli) trok een deel van de deelnemers op een tweedaagse excursie naar Flanders Fields in de Westhoek (musea en slagvelden van de Eerste Wereldoorlog in de omgeving van Ieper en Diksmuide).

Al met al een mooie conferentie in een mooi en praktisch conferentiecentrum "Maison Notre Dame du chant d'oiseau" in Brussel-Woluwe. Naast de degelijkheid van de werkzaamheden mogen we ook de gezellige sfeer in de bar niet onvermeld laten: daarvoor zorgden onze Vlaamse vrijwilligers.

Dirk, Januario, Hilde, Koen, Jan en Anja

Impressies van een vrijwilligster

In een rustig en groen stukje Brussel ging een internationale conferentie door. Op Oceanië na waren alle continenten vertegenwoordigd. Als vrijwilligster heb ik er mijn steentje aan bijgedragen door de dorstigen te laven en hen kennis te laten maken met de heerlijke fruitsappen van Oxfam en de Belgische bieren.

Mensen die zich gedreven allemaal inzetten voor hetzelfde doel: een vreedzame wereld. Een 'gewapende' vrede niet inbegrepen. Waarom dan een conferentie, dacht ik soms, als we toch al allemaal gelijkgestemde zielen zijn? Maar we vinden steun aan mekaar en ieder heeft zo zijn eigen middelen om zijn doel na te streven. Je kan altijd leren van anderen hoe te ijveren voor het doel, maar ook vragen waar en hoe het ook nog misloopt.

Wat mij diep getroffen heeft? Dat het o.a. de Amerikanen zijn die als geen ander hun belasting naar bewapening en oorlog zien gaan. Hun taak schijnt mij dan ook erg moeilijk maar tevens erg belangrijk.

Er waren ook enkele dingen die me altijd zullen bijblijven. Zo is er het verslag van de ooggetuige die als tiener Dresden acht dagen had zien branden. En de historicus die het had over een oorlog, van Margaretha van Oostenrijk, als ik me niet vergis, die geëindigd was met het zus en zo vredesakkoord, dat neerkwam op een status quo. Een oorlogje, het proberen waard, dacht ik dan. Voor mij het schoolvoorbeeld van zinloosheid van oorlog.

Dan was er nog de Amerikaanse voor wie dit de eerste reis naar Europa was ('really a big deal', zei ze met een bolleke trappist in haar handen). De Amerikanen, zei ze, hebben elk, maar dan ook elk verdrag met de indianen gebroken. De oproep die later tijdens de conferentie werd gedaan voor het opkomen voor de inheemse bevolkingen als slachtoffers van oorlogen, was dan ook erg zinvol.

Een probleem, lijkt mij, is te definiëren wat vredesbelasting is. Als voorbeeld neem ik ons leger dat, naar men ons wil doen geloven, nog enkel 'vredesopdrachten' uitvoert (zij het dat er maar enkele procenten aan besteed worden). Gewapend weliswaar, maar men noemt het vredesopdrachten. De sleutelvraag is volgens mij of er een niet-gewapende manier bestaat om het land te beveiligen. Moet kunnen, denk ik dan. De agenten in Engeland dragen ook geen pistool. En vooral, geweld is geen oplossing voor problemen in een huwelijk. Geweld is ook geen oplossing voor gelijk welk probleem dat er bestaat tussen mensen die moeten samenleven!

Hilde Mariën

Vlaams Vredesinstituut gerealiseerd

Bij het begin van de eenentwintigste eeuw bevindt de wereld zich in crisis. De val van de Berlijnse Muur maakte een eind aan de Koude Oorlog die de wereld sinds 1946 beheerste. De steriele Oost-Westdiscussies en de bewapeningswedloop hebben plaats gemaakt voor een al dan niet opgeklopte wereldwijde dreiging van terrorisme. Daarnaast is de wereld nog altijd getuige van soms lang aanslepende oorlogen en zijn er zelfs nieuwe brandhaarden.

Oorlogsgeschut haalt het nog steeds op diplomatie en plaatst de politieke wereld voor voldongen feiten. Ook op andere terreinen dan oorlog en vrede is de wereld in volle beweging. De Oost-Westtegenstelling werd vervangen door een toenemende ongelijkheid tussen Noord en Zuid. De permanente onderontwikkeling en de schijnbare uitzichtloosheid in vele derdewereldlanden houden een reëel gevaar voor destabilisatie in. Na de Amerikaanse inval in Irak en de aanhoudende spanningen in het Midden-Oosten, is voor veel mensen vrede geen vanzelfsprekendheid meer. Hoewel het grootste deel van de Vlamingen – gelukkig - oorlog slechts kent van televisie, kwamen in de periode van de oorlogsdreiging tienduizenden mensen op straat uit bezorgdheid of protest.

Dit alles leidt tot onzekerheid en twijfel, maar ook tot boeiende uitdagingen en politieke kansen op duurzame vrede en hedendaagse internationale structuren die gericht zijn op daadwerkelijke samenwerking. Een Vredesinstituut kan daar een bijdrage toe leveren.

De regionalisering van de wapenhandel maakte dat Vlaanderen een unieke kans kreeg om haar eigen bevolking, en zelfs Europa en de wereld, te tonen dat een actief vredesbeleid een belangrijke beleidskeuze is. Ondanks het bestaande scepticisme hierover bij vredes- en Noord-Zuid-bewegingen, bewijst Vlaanderen dat het ook trend- en beleidsbreuken kan realiseren. Ik ben dan ook verheugd dat bij de totstandkoming van dit Vredesinstituut ikzelf en Spirit hierin een voortrekkersrol hebben kunnen spelen.

Na 30 jaar politieke strijd hierrond is de realisatie dan ook een heuse prestatie. Volgend overzicht van initiatieven maakt dit duidelijk:

- Het eerste in de rij was het voorstel van decreet tot instelling van een interuniversitair studiecetrum voor polemologie, ingediend in de Cultuurraad voor de Nederlandstalige Cultuurgemeenschap in 1973, onder andere door de heren Van Hoorick, Coens, Van Ackere, Jorissen, Boel en Bascour. Dit voorstel kreeg geen gunstig gehoor.
- Pogingen van privé-zijde, van het Internationaal Pastoraal Beraad, gesteund door de bisschoppen, en van de vredesbeweging zelf, meer bepaald van Pax Christi, om tot meer interuniversitaire samenwerking te komen, hadden evenmin succes.
- Een volgende stap werd gezet door de zogenaamde Dinsdagavondgroep, een informele vriendengroep van katholieke prominenten uit de academische en sociaal-economische sfeer. Op 17 oktober 1978 vierde deze groep haar twintigste verjaardag. Er werd een voorstel geformuleerd om, ter gelegenheid van 150 jaar België in 1980, een 'Internationaal Vredesonderzoeksinstituut' op te richten. De groep richtte een brief, ondertekend door 117 prominenten, aan de koning, maar er kwam niets van.
- In 1980 diende de heer Coppieters een wetsvoorstel in tot oprichting van een parlementaire vredescommissie. Deze speciale commissie zou worden opgericht bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers, en zou politieke opties formuleren inzake de vrede. De commissie is er nooit gekomen.
- Op 12 oktober 1982 werd, op basis van de geformuleerde besluiten van een studiedag van de International Peace Information Service in mei van dat jaar, een wetsvoorstel tot oprichting van een Belgisch Vredesfonds en van een Belgisch Instituut voor Vredesonderzoek ingediend. Dit voorstel was ondertekend door mevrouw Demeester en de heren Swaelen, Colla, Thys en Anciaux. Er is niets van gekomen.
- Dat voorstel werd op 9 mei 1988 grotendeels overgenomen in een wetsvoorstel van de heren Coveliers, Anciaux en Caudron en mevrouw Maes. Er is niets van gekomen.

- In 1992 werd door de heren Van Dienderen, Winkel en Morael en mevrouw Aelvoet in de Kamer van Volksvertegenwoordigers een wetsvoorstel tot oprichting van een Belgisch Vredesinstituut ingediend. Er is niets van gekomen.

- In 2001 werd door mevrouw Drion en mevrouw Laenens in de Kamer van Volksvertegenwoordigers een wetsvoorstel tot oprichting van een Centrum voor preventie van conflicten ingediend. Ook dit voorstel heeft het nooit gehaald.

Het voorstel van decreet dat uiteindelijk werd goedgekeurd, houdt rekening met de interessante hoorzittingen die in het Vlaams Parlement hierover werden gehouden, en met het advies van de Raad van State.

Het Vredesinstituut, voluit het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie, heeft een viervoudige opdracht:

1. een documentaire opdracht;

2. een voorlichtingsopdracht;

3. onderzoeksoopdracht waarbij zowel aan fundamenteel wetenschappelijk onderzoek wordt gedaan als aan onderzoek dat inspeelt op de actualiteit. Het wordt daarin begeleid door een wetenschappelijke raad die bestaat uit acht specialisten uit academische middens en niet-gouvernementele organisaties uit binnen- en buitenland. Jaarlijks zal de wetenschappelijke raad een evaluatieverslag bij het Vlaams Parlement indienen. Ook externe onderzoeksoopdrachten zullen door de raad worden begeleid en geëvalueerd;

4. tot slot heeft het Vredesinstituut een adviesopdracht. Precies door deze opdracht wordt tegemoetgekomen aan de belangrijkste kritiek op de vorig jaar in het federaal parlement goedgekeurde wapenwet. De parlementsleden zullen nu vooraf worden betrokken door het opstellen van een lijst van situaties waarbij bij een exportaanvraag een advies wordt gevraagd. Dat advies is niet-bindend, maar de Vlaamse regering moet wel een motivatie geven wanneer het advies niet wordt gevolgd. In tegenstelling tot vroeger, zullen parlementsleden meer zijn dan droge boekhouders die bij het jaarverslag niet meer te doen hebben dan te turven hoeveel licenties voor welke wapens aan welke landen werden uitgereikt.

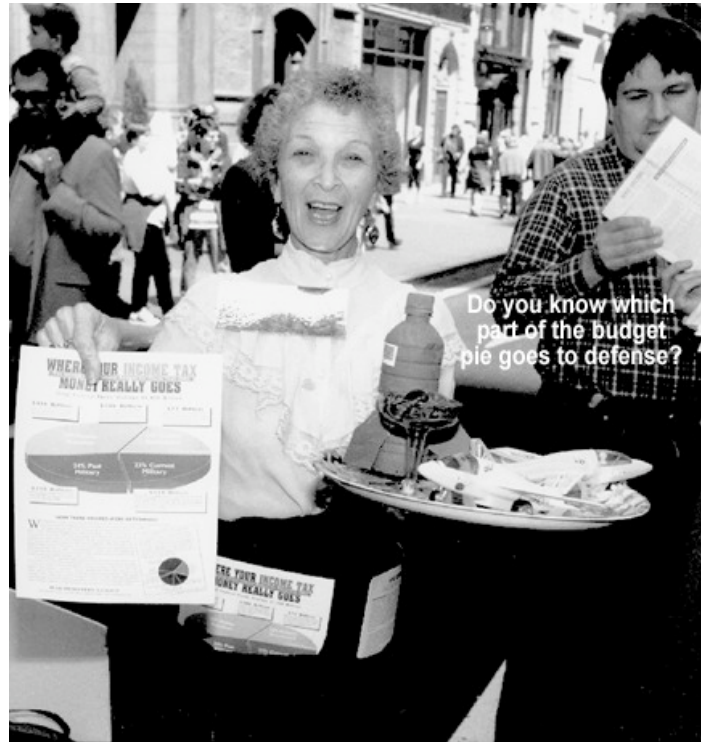
Het mag duidelijk zijn dat ik dit een bijzonder belangrijk decreet vind. Vlaanderen is door de geschiedenis heen al te vaak het slagveld van Europa geweest. Misschien vooral daardoor is de vredeswil bij heel wat Vlamingen altijd aanwezig geweest. Ik verwijs naar het Testament van de Frontiers, de massale betogingen tegen kernraketten, het voortouw dat ons land heeft genomen in de strijd op het verbod op landmijnen en heel recent de veelvuldige protesten tegen het Amerikaans-Iraaks conflict. Dit Vredesinstituut is een belangrijk antwoord op de verzuchting om in Vlaanderen bij te dragen tot de verdere ontwikkeling van een hoge ethische standaard en het moet vorsers in hun intellectuele, morele en sociale vorming aanmoedigen.

Te vaak hebben wapenexportlicenties voor politieke schermutselingen en dito wapengekletter gezorgd. Door de oprichting van een Vredesinstituut kunnen deze achterhoedegevechten eindelijk tot het verleden behoren.

Jan Roegiers,
Vlaams volksvertegenwoordiger spirit
www.janroegiers.be

De begroting van Bush en het belastingweigeren

De begrotingsplannen van Bush zijn meer dan in voorgaande jaren bekritiseerd als zijnde fictie. Belangrijke oorlogsuitgaven worden er niet in opgenomen. De Amerikaanse weigeraars van oorlogsbelasting voeren juist ook dit jaar campagne voor het weigeren van belasting. Temeer omdat de bedragen die naar militaire defensie gaan schrikbarend hoog zijn. Maar ondanks de kritiek die de begroting van Bush ontlokt, is er geen grootschalige verontwaardiging in de VS over de uitgaven aan de oorlog.

De Amerikaanse president presenteert elk jaar in februari zijn begrotingsplannen voor het komende fiscale jaar dat op 1 oktober begint. Het congres heeft dan 8 maanden de tijd om de plannen te bespreken en om de uiteindelijke begroting goed te keuren. Dit is de periode waarin de Amerikaanse belastingbetalers het congres zouden moeten laten weten wat hun prioriteiten zijn voor de overheidsuitgaven. Maar de belastingbetaler moet concurreren met de vele lobbygroepen (zoals multinationals) en met congresleden die gelden willen binnenhalen voor projecten binnen hun eigen district in de hoop daarmee hun eigen achterban positief te stemmen bij herverkiezing, los van de vraag of de projecten nodig zijn of niet.

Zelfs wanneer een begroting goedgekeurd is, kan men er veranderingen in aanbrengen, zoals door het voorstellen van niet van te voren geplande 'nooduitgaven'. Op deze wijze laat Bush de oorlogen in Afghanistan en Irak betalen. Deze 'achterdeur'-manier van 'begroten' betekent dat het geld voor de oorlog vaak niet voorkomt in de algemene begrotingsplannen, er geen precieze berekeningen van de benodigde oorlogsuitgaven vrijgegeven worden door de Bush administratie, en het dus moeilijk te bespreken is in de begrotingsdiscussie van het congres. De uiteindelijke bedragen worden pas opgenomen in het algemene kostenoverzicht achteraf, als ze uitgegeven zijn.

President Bush presenteerde voor het komend jaar, zijn begroting op 2 februari. Ook dit jaar stonden de volgende dag de media vol van verhalen over hoe de president van plan is het geld van de belastingbetaler te spenderen. Maar meer dan elk ander jaar dat ik me kan herinneren werd de begroting onmiddellijk bekritiseerd als zijnde fictie. De regering blijft namelijk tegelijkertijd doorgaan met plannen voor belastingverlaging terwijl de uitgaven gelijk blijven of stijgen en de VS nog meer in de schulden raakt. En grote uitgaven zoals die voor de oorlog zijn niet opgenomen in de plannen. Bush maakte wel bekend dat hij waarschijnlijk van plan is aan het congres nog 50 miljard \$ extra te vragen voor de oorlog na de verkiezingen in de herfst. Het is moeilijk nog cynischer te worden dan dit!

Ondanks deze gegevens is er niet de publieke verontwaardiging ontstaan die wij als oorlogsbelastingweigerers verwacht hadden. Mensen zijn boos als bezuinigingen of hogere belasting direct hun leven beïnvloedt, maar het proces van het vaststellen van de begroting is ingewikkeld en het is zo doordrenkt van het politieke spel dat de meeste mensen er hun schouders bij ophalen. Elke keer dat de president zegt: "we moeten onze veiligheid vergroten", lijken de meeste mensen te accepteren dat bijgevolg de militaire uitgaven verhoogd worden, zonder te kijken naar de cijfers en zich af te vragen of meer geld naar het ministerie van defensie ook werkelijk 'meer veiligheid' betekent.

De feitelijke defensie-uitgaven

Een van de projecten die ik nu al meer dan 10 jaar doe voor de War Resisters League (WRL), is het analyseren van het door de president gepresenteerde budget om zo mensen bewust te maken over hoe hun belastinggeld wordt gespendeerd. Het militaire deel van de overheidsuitgaven beslaat ongeveer 50 % voor bijna al deze jaren, los van het feit of er Democraten of Republikeinen in het Witte Huis zitten.

Wanneer we ons strooibiljet met de WRL's analyse van de begroting uitdelen op drukke straathoeken, dan zijn de meeste mensen verbaasd over de percentages. Zelfs mensen in de vredesbeweging zijn verbaasd. De regering publiceert veel lagere percentages voor militaire uitgaven (18 %) omdat ze in hun de begroting de trust funds-uitgaven meerekenen. Dat is geld dat wordt opgebracht los van de algemene belasting en dat bestemd is voor specifieke programma's zoals sociale zekerheid. Een ander groot verschil tussen de begroting van de regering en die van de WRL is de interpretatie van de uitgaven om de staatsschuld af te lossen (voor 2005 is daarvoor 350 miljard dollar begroot). Voor een groot deel zijn die veroorzaakt door voorgaande uitgaven aan defensie; de WRL neemt een deel van deze uitgaven mee in hun berekening van het percentage defensie-uitgaven.

Reacties publiek

Veel oorlogsbelastingweigerers bepalen elk jaar aan de hand van WRL's strooibiljet hoeveel ze van hun belasting gaan weigeren. Sommigen kiezen ervoor een symbolisch bedrag te weigeren; andere weigeren het huidige "militaire percentage" (rond de 30 %). Weer anderen kiezen ervoor om 50 % te weigeren ('past military spending' met 'current military spending'). Sommige weigeren 100 % van hun inkomensbelasting wetende dat een groot deel van je belasting bestemd is voor het ministerie van defensie.

Het lukt de belastingdienst lang niet in alle gevallen het geweigerde bedrag alsnog te innen. Ikzelf bijvoorbeeld heb de afgelopen tien jaar bijna elk jaar 100 % van mijn belastingen geweigerd en hoewel de belastingdienst (Internal Revenue Service) soms geprobeerd heeft het te innen, zijn ze daar nog niet in geslaagd. Voor veel belastingweigerers geldt dit, hoewel het afhangt van hoeveel je verdient en hoe gemakkelijk het is voor de belastingdienst om je belasting te innen. Soms stoppen mensen met het belastingweigeren omdat ze moe worden van de problemen met de belastingdienst.

Vanuit de vereniging voor het weigeren van oorlogsbelasting, hebben we de komende maanden activiteiten gepland om het publiek te informeren over de defensie-uitgaven van de begrotingsplannen. Voor de 15e april - de deadline waarvoor Amerikanen hun belastingformulier moeten inzenden - zullen onze activisten middels straattheater burgers informeren. Bijvoorbeeld verkleed als serveerder of serveerster delen ze het strooibiljet met de WRL-'taart' uit met de boodschap: "Is dit het stuk taart dat je besteld hebt?" (zie: www.warresisters.org/piechart.htm). Mensen bereiken op een manier die hen direct raakt, dat is de beste manier om hen te motiveren te handelen.

Dit jaar zien we dat er in kringen van vredes- en sociaal-kritische activisten meer aandacht is voor de uitgaven aan de oorlog. Een van de meest populaire websites voor activisten is www.costofwar.com, dat constant het geld optelt dat uitgegeven wordt aan de oorlog in Irak.

Niettemin denk ik dat de meeste vredesactivisten niet begrijpen waarom er niet meer verontwaardiging is tegen de criminele oorlogs- en cynische begrotingspolitiek van de Bush administratie. Misschien zullen de wereldwijde acties op 20 maart opnieuw de miljoenen mensen wakker schudden die een jaar geleden vrede eisten.

Een kritische aandeelhouder van mijn bank

Ik vind wapenhandel een misdaad tegen de mensheid, maar de bevoegde ministers zullen waarschijnlijk niet voor een rechtbank moeten verschijnen wegens misdaad tegen de mensheid.

Over dit onderwerp redeneren onze ministers meestal: "Als ik die handel niet toesta, zal mijn buurland het wel toestaan." Op die manier zijn we uiteindelijk allemaal medeverantwoordelijk voor al de moorden, verminkingen en de pijn die ze veroorzaken.

De banken moeten hun broodwinning als "kanonnenverkopers" opgeven. Door deze handel stop te zetten kan België een voorbeeld voor de wereld worden, een voorbeeld voor rechtvaardigheid en vrede, licht en liefde, menselijkheid en hoop.

Ik ben klant van Fortis Bank en het ergert me bijzonder dat ook mijn bank aan deze handel meedoet. De bank misbruikt daarmee het vertrouwen van zijn machteloze klant, die geen inzicht heeft in de geldstromen.

Daarom was ik gemotiveerd om mee te doen aan de actie van Netwerk Vlaanderen en Aktie Vredesbelasting (VRAK) op de aandeelhoudersvergadering van Fortis Bank. Op 26 mei was het de grote dag. Ik moest al vroeg opstaan om die kritische aandeelhoudersvergadering bij te wonen. Naast een tiental andere actievoerders heb ik ook mijn vraag gesteld: "Wapens dienen om te moorden en te onderdrukken. Daardoor is de wapenindustrie een misdadige activiteit en dus zijn de investeringen in de wapenindustrie misdadig. Fortis Bank is medeverantwoordelijk voor moorden en verwonden, voor alle leed en pijn die ze veroorzaken, en is dus medeplichtig aan moord. Een zuiver geweten is veel meer waard dan alle winst in deze misdadige handel. Is Fortis Bank van plan alle investeringen in de wapenindustrie te stoppen?"

Na het aanhoren van al de gestelde vragen kondigde Fortis Bank aan te zullen werken aan een strenger beleid op dit gebied. Fortis belooft om niet langer betrokken te zijn bij controversiële wapens en hierover meer openheid te verschaffen. De actie heeft dus een positief effect gehad. Netwerk Vlaanderen en de andere deelnemende organisaties zullen in de toekomst zeker nagaan of die beloftes ook vervuld worden.

Daarna - ik geef het toe - heb ik op kosten van Fortis rijkelijk champagne gedronken en lekkere hapjes gegeten, een menselijke zwakte van de levensgenieter in de krijger van het licht.

Januario Tavares Silva

Vlaamse vredesweek: 24 september - 3 oktober:

Vrouwen als kracht voor vrede

Vrouwen zijn vaak slachtoffer van oorlogen en gewapende conflicten. Zij blijven achter als de mannen gaan vechten en zijn dus bijzonder kwetsbaar voor oorlogsgeweld. Verkrachting wordt in toenemende mate als oorlogswapen tegen vrouwen gebruikt.

Toch zijn het ook de vrouwen die in deze bijzonder moeilijke omstandigheden hun gezinnen en de samenleving overeind

houden. Het zijn de vrouwen die tijdens een oorlog de zorg voor kinderen en zwakken op zich nemen, die initiatieven nemen om gezondheidsdiensten en onderwijs in stand te houden en die solidariteitsnetwerken opzetten. Vrouwen zijn dus een belangrijke kracht voor vrede.

De Verenigde Naties hebben dit goed begrepen en combineren in Resolutie 1325 (tekst: www.unbenelux.org/vvv2.htm) de bescherming van vrouwen in gewapende conflicten met een centrale rol voor vrouwen in vredesopbouw. De resolutie blijft echter tot nu toe dode letter. De Vlaamse Vredesweek haalt deze resolutie tijdens haar jaarlijkse campagne van onder het stof. Het wordt de hoogste tijd dat ze in concreet Belgisch en Vlaams beleid wordt omgezet! Wij verklaren samen de vrede en stellen de kracht van vrouwen voor vrede centraal! Meer dan ooit rekent de Vredesweek op jouw steun. Op 3 oktober 2004 trekt een massale optocht door Brussel om samen de grootste vredesverklaring voor vrouwen ooit te maken. We zoeken duizenden gezichten om op deze vredesverklaring te plakken. Jouw organisatie kan zeker wel een leuke actie doen om foto's in te zamelen en een delegatie naar Brussel halen om jullie stempel op de vredesverklaring te drukken. Breng dus een foto van jezelf, je gezin, je groep mee op een A4 of groter die deel zal uitmaken van de verklaring die aan de regering zal worden overhandigd (meer instructies op www.vredesweek.be onder puzzel).

Zondag 3 oktober wordt het vredesfeest van het jaar, dus we rekenen op jou om er echt iets leuks van te maken. Met jouw foto's, maar ook met muziek, met spandoeken (waarvan de leukste in de bloemetjes gezet zal worden), met een speciale act op één van onze podia, met de vredesstickertjes op alle mogelijke zichtbare plaatsen, maar vooral met een stevige portie enthousiasme om samen te werken aan een vredevollere wereld.

Voor meer info kan je terecht op www.vredesweek.be of op het nummer 03/225 10 00 of 0496/80 22 63 of via info@vredesweek.be

Berichten

Conferentieverslag

Het volledige verslag van de Tiende Internationale Conferentie van Oorlogsbelastingweigeraars en Campagnes voor Vredesbelasting (zie hoofdartikel) kan worden besteld bij VRAK door overschrijving van 7,00 € (+ 1,50 € verzendingskosten) op rekening 001-1281217-20 van VRAK, met vermelding "conferentieverslag". Het is in het Engels en zal bijna 100 bladzijden tellen. Bestellingen graag vóór 30 september, daarna enkel zolang de voorraad strekt.

VRAK onderschrijft Missie-verklaring van de Belgische Coalitie STOP URANIUMWAPENS

Al decennialang worden er uraniumhoudende projectielen gebruikt op militaire testplaatsen en tijdens de oorlogen in Irak-Koeweit (1991), Bosnië (1994-95), Kosovo (1999) en Irak (2003). Munitie met verarmd uranium is niet alleen radioactief maar na explosie tevens chemisch toxisch. Het veroorzaakt bij burgers en soldaten allerlei ziekten en genetische afwijkingen. Ook 4000 Belgische soldaten in Kosovo zijn ziek geworden; hoeveel van hen al gestorven zijn is niet bekend.

Overheden, waaronder de Belgische minister van defensie, beweren dat het gevaar van dergelijke munitie niet is bewezen. Nochtans verbiedt de conventie van Genève wapens die geen onderscheid maken tussen burgers en militairen en catastrofaal zijn voor de burgerbevolking. De Belgische (en ook de Internationale) Coalitie roepen op tot een verbod op gebruik van verarmd uranium.

Info: www.motherearth.org/du en www.bandepleteduranium.org

Gezamenlijke verklaring over de afschaffing van kernwapens

Ieper is met Antwerpen, Boechout, Brugge, Gent, Laakdal en Leuven lid van de internationale organisatie Mayors for Peace gesticht in Hiroshima. Deze organisatie telt thans

562 burgemeesters uit 108 landen en wil o.l.v. Hiroshima's burgemeester Akiba het Verdrag tegen de verspreiding van kernwapens (1970) kracht bijzetten door middel van een actieplan waaraan zo veel mogelijk burgemeesters ter wereld zouden deelnemen. Op 6 augustus werd in de Ieperse lakenhalle op initiatief van de organisatie Abolition 2000 (een netwerk waarbij ook VRAK is aangesloten: www.abolition2000.org) een gezamenlijke verklaring voor de afschaffing van kernwapens tegen het jaar 2020 ondertekend door 76 Vlaamse steden en gemeenten. Dat gebeurde om zeven voor twaalf: dit is de stand van de 'Doomsday clock' op dit moment. Met deze brede politieke steun (die nog zal groeien) willen de Mayors for Peace druk uitoefenen op de hogere overheden om dringend ernst te maken met de ontmanteling van kernwapens. De minister-president van Vlaanderen, de heer Y. Leterme, was alvast aanwezig. VRAK was vertegenwoordigd op deze mooie plechtigheid in Ieper waarop de heer Akiba (75 jaar) getuigde van zijn ervaringen op 6 augustus 1945 in Hiroshima. De plechtigheid werd opgeluisterd met vooral Japanse muziek.

Agenda

Donderdag 30 september, Brussel (organisatie Vredesweek)

- Van 10u tot 14u in de Nieuwstraat: puzzelstukken aanmaken voor de grootste vredesverklaring ooit;
 - Van 12.10u tot 13u: viering in de Finisterraekerk;
 - Om 13u: start van de vrouwenocht of de vredeocht o.l.v. een gids van Tochten van Hoop. Einde rond 16u. Vergeet niet in te schrijven. (Tochten van Hoop, Begijnhofplein 7, 1000 Brussel, 02/219 40 06, tochten.van.hoop@skynet.be/ www.tochtenvanhoop.be).
- Ter plaatse betaal je 3 euro per persoon. Je kan ook als groep inschrijven.

Zondag 3 oktober, Brussel: ludieke actie met VRAK tijdens de Vredesmars 'Vrouwen als kracht voor vrede'

Met VRAK verzamelen we om 13.15 op de trappen van het Noordstation. Vandaar vertrekken we samen naar een plaats op het parcours voor onze ludieke actie. Geef je daarvoor telefonisch of per e-mail op bij het VRAK-secretariaat. Je kan ook helpen de spandoek dragen of gewoon folders uitdelen. Zie verder het artikel over de Vredesweek elders in dit nummer. Vredesmars: 14u vertrek Noordstation (organisatie Vredesweek)

Dinsdag 5 oktober: Briefschrijfactie aan politici i.v.m. het wetsvoorstel.

Breng zo veel mogelijk politici op de hoogte van de indiening van het wetsvoorstel en maak hen warm om het goed te keuren. VRAK zorgt voor het nodige materiaal, voor voorbeeldbrieven, tips en voor een drankje en een knabbel. Patriottenstraat 27, 2600 Antwerpen-Berchem, om 19.30u

Vrijdag 26 november: Iedereen Bomspotter

(organisatie Forum voor Vredesactie)
Iedereen geeft zich aan bij de politie als medeplichtige aan de bomspot-actie.
Info: www.bomspotting.be

